

[Gert Petersen]

Samtidig er atomvåbenet et våben, der er overmåde grusomt, ikke bare igennem sine generelle ødelæggelsesvirkninger, der altså overgår alt, hvad vi hidtil har oplevet, men også igennem sine konkrete ødelæggelsesvirkninger med radioaktivitet, fladebrande osv. osv. Det er min opfattelse, at anvendelse af atomvåben bør fordømmes på linje med koncentrationslejere, at den, der griber til atomvåben, bør ende for en krigsforbryderdomstol. Det eneste, man kan sige mod dette, er, at der formodentlig ikke vil være nogen til at gennemføre en krigsforbrydelsesproces, hvis først en atomkrig har fundet sted.

Hertil kan man sige – og det ved jeg man vil sige – at alle våben er grusomme. Sig mig engang: ved man i dette ting, at Danmark for ikke så forfærdelig længe siden har underskrevet en konvention om forbud mod særlig inhumane våben? Det har vi faktisk. Medlemmerne her har stemt for den konvention. Derved blev f.eks. napalm forbudt. Om forbuddet overholdes, er en anden sag, men det er forbudt. Det er en krigsforbrydelse at bruge napalm. Danmark har stemt for det. Der er en række andre våben, som også er blevet forbudt. Det er krigsforbrydelse at anvende dem. Men atomvåben, nej, det er åbenbart ikke et særlig inhumant våben. Det har man – i hvert fald et flertal i denne sal – ikke tænkt på at forbyde.

Jeg tror, det er opfattelsen i størstedelen af befolkningerne verden over, at atomvåbnene burde forbydes, og at der knytter sig ganske særlige farer til atomvåbnene. Det er da også det, der har fået en række kritikere inden for NATO – inden for NATO, siger jeg udtrykkeligt – til at sætte spørgsmålstejn ved den meget høje værdi, som atomvåbnene tillægges i NATOs militære strategi.

En af de første af disse kritikere var såmænd den britiske militære chef admiral Mountbatten, som desværre er død nu, men som, inden han døde, skrev adskillige værker om faren ved at give atomvåbnene denne høje prioritet i den militære strategi – især i Europa i øvrigt. Andre er som sagt den tidligere amerikanske forsvarsminister, som selv er en af fædrene til denne strategi, McNamara, og sikkerhedsrådgiveren fra samme periode, McGeorge Bundy. Der er en lang stribet af kendte NATO-generaler og -eksperter, som – desværre først efter at de er blevet

pensionerede – har vendt sig offentligt imod og advaret imod den prioritering, som NATO tillægger atomvåbnene i sin strategi.

Derfor synes jeg, man skulle diskutere denne forespørgsel på en helt anden måde og sige til sig selv: er det rigtigt, at vi accepterer, at atomvåbnene har denne afgørende betydning i NATO-strategien? Burde vi ikke i stedet arbejde for, at atomvåbnenes betydning blev reduceret, og selv tage skridt i den retning? Et sådant skridt vil være, hvis en NATO-medlemsstat som Danmark meddeler, at vi ikke med vores gode vilje vil vide af brug af atomvåben fra vores område. Jeg er sikker på – og det bemærkes for øvrigt også i det skrift fra statens nedrustnings- og sikkerhedspolitiske udvalg, som netop blev citeret – at hvis først ét NATO-land tager et sådant skridt, Danmark f.eks., så vil andre NATO-lande følge efter, Holland, Belgien og måske Vesttyskland. Det er man bange for, for så ramler jo – ikke nødvendigvis NATO, ikke nødvendigvis Atlantpagten, men så ramler hele det system, hvor man baserer sin militære strategi på de mest inhumane, mest selvmorderiske våben, som menneskeheden nogen sinde har rådet over.

Derfor er det altså, vi har fremsat det dagsordensforslag, som er fremsat her. Jeg vil sige, at det er udmærket, det, som er blevet sagt fra socialdemokratisk side om Norden som atomvåbenfri zone – det har vi andre sagt ved mange tidligere lejligheder – men denne gang drejer diskussionen sig altså om Danmarks placering i NATOs kernevåbenstrategi. Norden som atomvåbenfri zone mener jeg så sandelig man skal arbejde for, men vi kan godt gøre noget selv. Vi behøver ikke at afvente den situation, hvor Sovjetunionen og USA kan blive enige om at give garantier til Norden som atomvåbenfri zone. Det kan godt have lidt fjerne udsigter lige i øjeblikket, sådan som verden ser ud nu. Vi kan selv gøre noget.

Hvad vi kan gøre, er faktisk blevet anvist af socialdemokratiets formand ved det møde, som fandt sted i Farum for ikke så længe siden, hvor han sagde: vi kan erklære, at Danmark ikke under nogen omstændigheder vil modtage atomvåben. Det er det forslag, som vi andre har taget op, men ikke for at diskutere medlemskabet af NATO. Det skulle jo nok være muligt at være medlem af NATO og samtidig meddele, at man ikke